

Etkinlik-1

Aşağıda verilen kökleri, adları ile eşleştiriniz.

Kökler	Adları
1 NH_4^+	a Sülfat
2 SO_4^{2-}	b Karbonat
3 NO_3^-	c Bikarbonat
4 CO_3^{2-}	d Siyanür
5 PO_4^{3-}	e Amonyum
6 OH^-	f Hidroksit
7 HCO_3^-	g Nitrat
8 CH_3COO^-	h Fosfat
9 CN^-	i Asetat

Cevap:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
e	a	g	b	h	f	c	i	d

Etkinlik-2

Aşağıdaki tabloda katyon ve anyonlardan oluşan bileşiklerin formüllerini kesişim yerlerine yazınız.

Anyon Katyon	Cl^-	O^{2-}	OH^-	CO_3^{2-}	PO_4^{3-}
K^+	KCl	K_2O	KOH	K_2CO_3	K_3PO_4
Ca^{2+}	CaCl_2	CaO	Ca(OH)_2	CaCO_3	$\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2$
Al^{3+}	AlCl_3	Al_2O_3	Al(OH)_3	$\text{Al}_2(\text{CO}_3)_3$	AlPO_4
Fe^{2+}	FeCl_2	FeO	Fe(OH)_2	FeCO_3	$\text{Fe}_3(\text{PO}_4)_2$
Fe^{3+}	FeCl_3	Fe_2O_3	Fe(OH)_3	$\text{Fe}_2(\text{CO}_3)_3$	FePO_4
Pb^{2+}	PbCl_2	PbO	Pb(OH)_2	PbCO_3	$\text{Pb}_3(\text{PO}_4)_2$
Cu^{2+}	CuCl_2	CuO	Cu(OH)_2	CuCO_3	$\text{Cu}_3(\text{PO}_4)_2$
Na^+	NaCl	Na_2O	NaOH	Na_2CO_3	Na_3PO_4

Etkinlik-3

Li elementi F_2 gazı ile tepkimeye girerek LiF bileşiğini oluştururlar. ($_3Li$, $_9F$)

1. Oluşan LiF bileşiğinin bağ türünü, açıklayarak belirtiniz.

$_3Li$: $1s^2 2s^1$ (metal) $_9F$: $1s^2 2s^2 2p^5$ (ametal)

Genellikle metal ile ametal arasında iyonik bağlı bileşik oluşur. LiF iyonik bağlı bileşiktir.

2. Tepkime sürecinde Li elementinden ne tür bir iyon, nasıl oluşmuş olabilir?

Li metal olduğundan, 2. enerji seviyesindeki 1 elektronu ametal olan flor elementine vererek Li^+ katyonunu oluşturur.

3. Tepkime sürecinde nötr olan F_2 taneciğinden ne tür bir iyon, nasıl oluşmuş olabilir?

Flor ametal olduğundan, Li metalinin verdiği elektronu alarak F^- iyonunu oluşturur. Çünkü flor, oktete ulaşmak için 1 elektrona ihtiyacı vardır. F_2 taneciği, iki Li metalinden iki elektron alarak aşağıdaki tepkimeyi gerçekleştirerek F^- anyonlarını oluşturur. $F_2 + 2e^- \rightarrow 2F^-$

4. Lityum elementinden lityum iyonu oluşumunu iyonlaşma enerjisi ile ilişkilendirerek açıklayınız.

Lityum metalinin iyonlaşma enerjisi, ametal olan flor elementine göre daha düşük olduğundan, lityum metalinin elektron verme isteği, flora göre daha yüksektir. Dolayısıyla lityum elektron vererek lityum katyonunu (Li^+) oluşturur.

5. Flor elementinden flor iyonu oluşumunu elektronegatiflik ile ilişkilendirerek açıklayınız.

Florun elektronegatifliği, metal olan lityuma göre daha yüksek olduğundan, oluşacak kimyasal bağdaki elektronları flor kendine doğru çekerek F^- anyonunu oluşturur.

Etkinlik-4

Aşağıdaki tabloda, katyon ve anyonlardan oluşan bileşiklerin formüllerini yazarak, formüllerdeki iyonların oranlarını belirleyiniz.

Katyon \ Anyon	S^{2-}	OH^-	CO_3^{2-}	PO_4^{3-}	F^-
Ca^{2+}	CaS 1 : 1	Ca(OH) ₂ 1 : 2	CaCO ₃ 1 : 1	Ca ₃ (PO ₄) ₂ 3 : 2	CaF ₂ 1 : 2
Na^+	Na ₂ S 2 : 1	NaOH 1 : 1	Na ₂ CO ₃ 2 : 1	Na ₃ PO ₄ 3 : 1	NaF 1 : 1
Al^{3+}	Al ₂ S ₃ 2 : 3	Al(OH) ₃ 1 : 3	Al ₂ (CO ₃) ₃ 2 : 3	AlPO ₄ 1 : 1	AlF ₃ 1 : 3